

Ministerul Educației al Republicii Moldova
Centrul de Excelență în Energetică și Electronică

Aprob
Directorul Centrului de Excelență în
Energetică și Electronică,
Vrînceanu
2017

Curriculumul disciplinar F.03.O.010 Teoria economică

Specialitatea: 71430 Comunicații poștale

Calificarea: Tehnician transporturi, poștă și telecomunicații

Chișinău 2017

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autor:

Bodean Rodica, profesor de discipline economice, grad didactic superior,
Centrul de Excelență în Energetică și Electronică

Aprobat de:

Consiliul metodic-științific al Centrului de Excelență în Energetică și Electronică

Director

Vasile VRÎNCEANU

V. Vrînceanu
27 Aprilie 2017

Recenzenți:

1. Nina Potîngă, Șef Secția Economică a Î.S. "Poșta Moldovei"
2. Elena Franțuz, Șef Oficiul Poștal-2071, sr. Alba Iulia, 202, or. Chișinău

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic
<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>.

Cuprins

I. Preliminarii.....	4
II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională	4
III. Competențele profesionale specifice disciplinei.....	5
IV. Administrarea modulului.....	5
V. Unitățile de învățare	5
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	9
VII. Studiu individual ghidat de profesor	10
VIII. Lucrările practice recomandate	11
IX. Sugestii metodologice	11
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	14
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	17
XII. Resursele didactice recomandate elevilor	17

I. Preliminarii

Reforma curriculară din învățământul preuniversitar presupune adaptarea disciplinelor economice la cerințele și condițiile specifice economiei de piață, precum și la standardele europene de exigență.

Curriculum disciplinar al unității de curs "Teoria economică" reprezintă instrumentul didactic și documentul normativ de bază ce descrie condițiile învățării și performanțele ce trebuie atinse de elevi, exprimate în termeni de competențe, unități de învățare și evaluare, în conformitate cu planul de învățământ aprobat de Ministerul Educației, număr de înregistrare Nr.SC-16/16 din 05 iulie 2016, specialitatea 71430 Comunicații poștale, termenul de studii 4 ani, pentru calificarea Tehnician transporturi, poștă și telecomunicații.

Studierea acestei unități de curs are ca scop pregătirea noilor specialiști prin prisma aplicării cunoștințelor însușite și formării de noi competențe ocupaționale și ale celor profesionale, necesare desfășurării unei activități eficiente la locul de muncă, gestionării activității unei firme și în viața privată. Studierea unității de curs "Teoria economică" este necesară pentru formarea gândirii economice complexe, coerente și critice cu privire la modul de funcționare a economiei contemporane, să contribuie la analiza, evaluarea și soluționarea problemelor din viața economică reală.

Prezentul curriculum este centrat pe formare și dezvoltare de competențe și este adresat profesorilor de discipline economice de la treapta învățământului profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțial, autorilor de manuale și de diverse materiale didactice. Unitățile de curs ce necesită a fi studiate până la demararea procesului de instruire la unitatea de curs "Teoria economică" sunt:

G.01.O.001 Tehnologia informației

F.02.O.009 Inițiere în specialitate

II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională

Realizarea unui învățământ de calitate în contextul realităților și perspectivelor socio-economice impun ca finalitățile educației să fie formulate nu doar în termeni concreți și pragmatici, ci și mai ales, din perspectiva nevoilor reale de formare a personalității celui educat. Noua abordare în pedagogie, numită *pedagogia competențelor*, vizează formarea la elevi a unui *sistem de competențe* necesare acestora pentru continuarea studiilor și în viață, având menirea să asigure o integrare socială cât mai bună. Curriculum disciplinar al unității de curs "Teoria economică" precizează sistemul de competențe care să-i permită elevului: - să exerseze deprinderi esențiale pentru desfășurarea unei activități economice eficiente și responsabile în spațiul privat și public; - să-și valorifice propriul potențial și să-și gestioneze eficient viața privată și propria afacere, în acord cu aspirațiile personale și cu exigențele comunității din care face parte. Predarea disciplinei se fundamentează pe metode ce corespund strategiei învățământului modern "Centrarea pe elev", formarea de competențe și respectarea principiilor : (După Freinet)

1. Școală centrată pe elev;

2. Muncă motivată;
3. Activitate personalizată (muncă individualizată);
4. Liberă exprimare și comunicare;

III. Competențele profesionale specifice disciplinei

Dezvoltarea profesională și succesul în plan profesional reprezintă o cumulare a competențelor profesionale caracteristice calificării de "Tehnician transporturi, poștă și telecomunicații" formate în procesul de instruire al viitorului specialist în vederea transunerii cunoștințelor, abilităților și atitudinilor acumulate în activitatea practică la locul de muncă.

Competența profesională se rezumă la acțiuni de folosire eficientă a resurselor economice disponibile pentru satisfacerea nevoilor percepute de întreprindere în vederea realizării cu succes a misiunii și strategiei de dezvoltare ulterioare.

Competențe profesionale specifice:

- Aplicarea cunoștințelor de bază ale teoriei economice, adecvate în diverse situații profesionale și de viață;
- Utilizarea legităților economice în calitate de consumatori și producători în activitatea economică;
- Utilizarea diverselor metode de cercetare științifică;
- Analiza tendințelor de dezvoltare a economiei naționale;
- Utilizarea modelelor macroeconomice în studierea proceselor și fenomenelor macroeconomice.

IV. Administrarea modului

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
III	120	50	10	60	examen	4

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut
1. Economia ca formă a activității umane.	
UC1. Înaintarea argumentelor de rezolvare a dilemei: nevoi umane nelimitate și resurse economice limitate.	- Nevoile umane și interesele economice.
UC2. Descrierea fazelor activității economice realizate de agenții economici.	- Resursele economice, caracterul lor limitat, legea rarității resurselor.
UC3. Analiza sistemului economic din	- Activitatea economică și structura ei.
	- Sistemul economic: concept, tipuri,

Unități de competență	Unități de conținut
Republica Moldova.	caracteristica lor.
2. Relațiile de proprietate în economia de piață.	
UC1. Identificarea rolului prorietații în dezvoltarea economiei de piață. UC2. Descrierea procesului de privatizare în conformitate cu legislația Republicii Moldova.	<ul style="list-style-type: none"> - Apariția și evoluția relațiilor economice. - Proprietatea și libera inițiativă. - Particularitățile privatizării în Republica Moldova.
3. Bani și instituțiile financiare.	
UC1. Descrierea procesului de apariție și evoluție a banilor, funcțiile și rolul lor în economie. UC2. Determinarea structurii masei bănești, vitezei de rotație a banilor și evoluției puterii de cumpărare a banilor. UC3. Analiza mecanismului de funcționare al sistemului bancar din Republica Moldova.	<ul style="list-style-type: none"> - Originea, evoluția și rolul banilor. - Masa bănească: concept, componente, măsuri de reglare a cantității de bani în economie. - Sistemul bancar. Rolul Băncii Naționale.
4. Utilizarea factorilor de producție. Costul.	
UC1. Identificarea elementelor sistemului tradițional al factorilor de producție. UC2. Descrierea metodelor de calcul a productivității factorilor de producție. UC3. Analiza eficienței utilizării factorilor de producție. UC4. Clasificarea costurilor suportate de agenții economici. UC5. Analiza metodelor și măsurilor de reducere a costurilor.	<ul style="list-style-type: none"> - Descrierea sistemul tradițional al factorilor de producție: munca, natura, capitalul. - Productivitatea factorilor de producție. Legea randamentelor neproporționale. - Indicatorii de eficiență a combinării factorilor de producție - Costul de producție: definiție, tipuri de costuri, total, mediu, marginal. - Reducerea costului de producție: formulele, reprezentări grafice, etc.
5. Bunurile economice și utilitatea economică	
UC1. Clasificarea și caracteristica bunurilor economice. UC2. Determinarea echilibrului consumatorului și a restricției bugetare; UC3. Construirea curbei venit-consum și modelarea ei;	<ul style="list-style-type: none"> - Bunurile economice și caracteristica lor. - Utilitatea economică și legea utilității marginale descrescânde. - Consumatorul și comportamentul său rațional.

Unități de competență	Unități de conținut
6. Piața. Mecanismul funcționării ei	
UC1. Identificarea structurii și infrastructurii pieței; UC2. Reprezentarea grafică a interacțiunii dintre cerere și ofertă; UC3. Aprecierea rolului statului în stabilirea echilibrului de piață;	<ul style="list-style-type: none"> - Ce este piața: elementele definitorii și forme concrete de piață. - Cererea de bunuri și factorii care-o determină. - Oferta de bunuri și dterminanții ei. - Interacțiunea dintre cerere și ofertă. Echilibrul de piață.
7. Comportamentul producătorului în condiții de concurență	
UC1. Descrierea trăsăturilor specifice pieții cu concurență perfectă. UC2. Determinarea formelor pieții imperfecte și specificului de comportament al producătorului pentru fiecare formă. UC3. Aprecierea metodologie de stabilire a prețurilor în Republica Moldova.	<ul style="list-style-type: none"> - Comportamentul producătorului pe piața cu concurență perfectă. - Comportamentul producătorului pe piața cu concurență imperfectă. - Particularități de formare al prețului.
8. Mecanismul de funcționare al pieții monetare	
UC1. Prezentarea mecanismului de formare a cererii și ofertei de monedă. UC2. Calculul dobânzii bancare și întocmirea graficului de rambursare al creditului. UC3. Evaluarea condițiilor de creditare oferite de băncile din Republica Moldova.	<ul style="list-style-type: none"> - Cererea și oferta de monedă: factorii obiectivi și factorii subiectivi ai mărimii acestea. - Creditul și dobânda bancară. Condiții de accesare a unui credit în Republica Moldova. - Disponibilitățile bănești.
9. Mecanismul de funcționare al pieții financiare	
UC1. Realizarea comparației celor două tipuri de hârtii de valoare: acțiuni și obligațiuni. UC2. Reprezentarea schemei de funcționare a pieții financiare. UC3. Identificarea rolului bursei de valori din Republica Moldova.	<ul style="list-style-type: none"> - Acțiuni. Obligațiuni. - Formele pieții financiare: primară și secundară. - Bursa de valori. Rolul bursei de valori.
10. Piața forței de muncă	
UC1. Identificarea purtătorilor cererii și ofertei de muncă. UC2. Determinarea rolului salariului într-o economie de piață. UC3. Demonstrarea interdependenței salariului real și celui nominal.	<ul style="list-style-type: none"> - Cererea și oferta de muncă: caracteristici și analiză. - Salariul: concept, semnificații, tendințele majore, forme de salariu.

Unități de competență	Unități de conținut
11. Profitul	
<p>UC1. Aprecierea profitului din prisma rezultatelor activității economice realizate de agenții economici într-o economie de piață;</p> <p>UC2. Calculul indicatorilor de analiză ai profitului: masa și rata profitului.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rolul profitului în activitatea economică. - Mărimea și dinamica profitului. - Constituirea profitului și factorii care influențează mărimea lui.
12. Indicatorii macroeconomici	
<p>UC1. Determinarea semnificației și rolului indicatorilor macroeconomici: PNB, PNN, PIB, PIN, VN.</p> <p>UC2. Analiza consumului: rata consumului și înclinația marginală spre consum.</p> <p>UC3. Aplicarea indicatorilor de analiză a economiilor și investițiilor la nivelul economiei naționale.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sistemul conturilor naționale – metodologie contemporană de calculare a rezultatelor macroeconomice. - Venitul și consumul: indicatori de analiză a consumului. - Economiiile și investițiile: indicatori de analiză a economiilor, multiplicatorul investițiilor;
13. Instabilitatea macroeconomică și fluctuațiile ciclice	
<p>UC1. Demonstrarea situațiilor de echilibru și dezechilibru economic pe piața bunurilor, monetară, a muncii și financiară.</p> <p>UC2. Deducerea ecuației echilibrului economic general.</p> <p>UC3. Descrierea comportamentului agenților economici în diferite faze ale ciclului economic.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Echilibrul și dezechilibrul macroeconomic. - Caracterul fluctuațiilor economice, cauzele ciclicității. - Ciclul economic și fazele sale. Tipuri de cicluri.
14. Ocuparea și șomajul	
<p>UC1. Delimitarea șomajului ca concept și tipurilor de șomaj prin caracteristici specifice.</p> <p>UC2. Prezentarea categoriilor de măsuri ce pot fi aplicate în vederea diminuării șomajului.</p> <p>UC3. Analiza nivelului și ratei șomajului din Republica Moldova.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Definirea șomajului, caracteristicile șomajului, rata șomajului. - Formarea și diminuarea șomajului: efecte, măsuri pentru diminuarea șomajului.
15. Inflația. Curba Phillips	
<p>UC1. Descrierea modalităților de manifestare a inflației și tipurilor de inflație.</p> <p>UC2. Măsurarea inflației prin indicii generali</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Conținutul și modalitățile de manifestare a inflației. - Consecințele inflației, măsuri

Unități de competență	Unități de conținut
<p>al prețurilor (IGP).</p> <p>UC3. Identificarea efectelor (consecințelor) inflației, respectiv a celei interne și celei externe.</p> <p>UC4. Analiza nivelului de inflație din Republica Moldova.</p>	<p>antiinflație.</p> <p>- Mecanismele inflației: mecanismul inflației interne, mecanismul inflației externe.</p>

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1.	Economia ca formă a activității umane.	6	2	-	4
2.	Relațiile de proprietate în economia de piață.	2	2	-	-
3.	Banii și instituțiile financiare.	8	2	2	4
4.	Utilizarea factorilor de producție. Costul.	14	6	2	6
5.	Bunurile economice și utilitatea economică	3	3	-	-
6.	Piața serviciilor: mecanismul funcționării ei	16	4	2	10
7.	Comportamentul producătorului în condiții de concurență	8	2	-	6
8.	Mecanismul de funcționare al pieții monetare	10	4	-	6
9.	Mecanismul de funcționare al pieții financiare	4	4	-	-
10.	Piața forței de muncă	4	4	-	-
11.	Profitul	12	4	2	6
12.	Indicatorii macroeconomici	6	4	2	-
13.	Instabilitatea macroeconomică și fluctuațiile ciclice	9	3	-	6
14.	Ocuparea și șomajul	9	3	-	6
15.	Inflația. Curba Phillips	9	3	-	6
	Total	120	50	10	60

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Economia ca formă a activității umane.			
1.1. Costul de oportunitate 1.2. Curba producție-consum 1.3. Sistemul economic mixt	1.1 Fișă de lucru 1.2. Studiu de caz	Exerciții rezolvate Studiu de caz rezolvat	Săptămâna 1
2. Bani și instituțiile financiare.			
2.1. Funcțiile banilor 2.2. Convertibilitatea banilor 2.3. Cursul valutar	2.1. Hartă conceptuală 2.2 Investigație	Harta elaborată Raport privind rezultatele investigației	Săptămâna 2
3. Utilizarea factorilor de producție. Costul.			
3.1. Combinarea factorilor de producție 3.2. Clasificarea costurilor 3.3. Căi de reducere a costurilor	3.1. Probleme de rezolvat 3.2. Reprezentare grafică	Reprezentarea grafică Studiu de caz rezolvat	Săptămâna 4
4. Piața serviciilor: mecanismul funcționării ei			
4.1. Metode de cercetare de marketing (cercetare de piață).	4.1. Chestionar elaborat, pentru determinarea imaginii unei întreprinderi din domeniul serviciilor (Activitate în echipă)	Prezentarea chestionarului	Săptămâna 6
5. Comportamentul producătorului în condiții de concurență			
5.1. Analiza comportamentului producătorului și percepțiilor consumatorului despre el.	5.1. Raport despre rezultatele chestionării unui eșantion la alegere (Activitate în echipă)	Prezentarea raportului	Săptămâna 7
6. Mecanismul de funcționare al pieții monetare			
6.1. Ecuația lui Fisher 6.2. Creditul și dobânda bancară	6.1. Exerciții 6.2. Probleme de rezolvat	Fișă cu rezolvări, cu argumentarea soluțiilor prezentate	Săptămâna 9

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
7. Profitul			
7.1. Formarea profitului 7.2. Indicatori de analiză a profitabilității întreprinderii	7.1. Probleme de rezolvat 7.2. De determinat soluțiile corecte	Fișă cu rezolvări, cu argumentarea soluțiilor prezentate	Săptămâna 10
8. Instabilitatea macroeconomică și fluctuațiile ciclice			
8.1. Elementele de structură ale ciclului economic 8.2. Politică anticriză	8.1. Poster 8.2. Studiu: Politică anticriză în RM.	Poster Raport privind rezultatele studiului.	Săptămâna 12
9. Ocuparea și șomajul			
9.1. Măsurarea șomajului 9.2. Politici de combatere a șomajului	9.1. Probleme de rezolvat 9.2. Studiu: Politici de combatere a șomajului în RM	Probleme rezolvate Raport privind rezultatele studiului.	Săptămâna 13
10. Inflația. Curba Phillips			
10.1. Măsurarea inflației 10.2. Politici de combatere a inflației	10.1. Probleme de rezolvat 10.2. Studiu: Politici de combatere a inflației în RM	Probleme rezolvate Raport privind rezultatele studiului.	Săptămâna 14

Notă: Toate rezultatele sarcinilor realizate, elevii le vor prezenta într-un portofoliu.

VIII. Lucrările practice recomandate

1. Calcularea indicatorilor de dimensionare a masei monetare.
2. Calcularea și analiza dinamicii costurilor, formularea recomandărilor de reducere a costurilor.
3. Analiza cererii, ofertei și mecanismului de stabilire a echilibrului de piață prin metoda analitică și grafică.
4. Calcularea indicatorilor de analiză a profitului.
5. Calcularea indicatorilor de analiză a venitului, consumului, economiilor și investițiilor.

IX. Sugestii metodologice

Metoda de învățământ este „o cale eficientă de organizare și conducere a învățării, un mod comun de a proceda care reunește într-un tot familiar eforturile profesorului și ale elevilor săi” (Crcghit, L. Neacșu. 1., ș.a. - Prelegeri pedagogice, Ed. Polirom, Iași, 2001).

Înșușirea cunoștințelor economice este esențială pentru elevi. Economia de piață este o formă superioară a economiei de schimb în cadrul căreia se produc mutații esențiale la care sunt solicitați să participe practic toți cei angajați în activități economice. De aceea, însușirea disciplinelor economice trebuie să se realizeze în mod activ. Aceasta înseamnă că în procesul învățării, elevii vor putea să pună probleme, să formuleze întrebări cu privire la problemele studiate, să caute răspunsuri și soluții la problema studiată, fie bazându-se pe cunoștințe deja acumulate, fie însușindu-și noi cunoștințe. Procesul de învățământ modern se ridică deasupra nivelului cunoașterii și asimilării de cunoștințe, bazându-se pe instruire, formare și educație în același timp. Unitatea dintre cele trei aspecte de bază ale învățământului (informare - formare - educație) este ilustrată de componentele esențiale ale predării-învățării, care sunt: deprinderile, valorile și atitudinile.

Deprinderile vizate prin studierea "Teoriei economice" pot fi: intelectuale și de participare. Deprinderile intelectuale (deprinderi și gândire critică) sunt: identificarea, descrierea; explicarea și analiza; evaluarea unei poziții; luarea unei poziții; apărarea unei poziții. Identificarea presupune precizarea înțelesului, a semnificației unor:

- concepte, precum: agent economic, piață, raționalitate economică, activitate economică, eficiența și echilibrul economic, economia de piață, etc.
- procese, precum: inflația, șomajul, concurența, fluctuațiile activității economice.

Descrierea reprezintă o etapă importantă în înțelegere. Pot fi astfel descrise: relații, procese, operații pe piața monetară, mecanismul de formare al prețului de echilibru.

Explicarea și analiza pot interveni în diferite contexte: explicarea unui raționament, a unei legături cauzale, a unor caracteristici, analizarea consecințelor unor procese.

Evaluarea, adoptarea și apărarea unei poziții sunt importante fie pentru dezbaterea unor probleme, fie pentru formularea unor judecăți de valoare referitoare la o anumită problemă.

Deprinderile de participare presupun angajarea tinerilor în acțiuni care să valorifice cunoștințele și deprinderile intelectuale.

Valorile și atitudinile implică preocupările orientate spre transformarea situațiilor de învățare din școală în experiențe relevante pentru viața reală a elevilor. Astfel, elevii vor fi capabili să manifeste atitudini pozitive față de valori și să exerseze raportarea critică la valori și norme.

Metodologia aplicată se referă la strategii didactice moderne și anume: metode de comunicare orală și bazată pe lectura textului scris; metode de explorare a realității și metode bazate pe acțiuni.

No	Unitatea de conținut	Strategii didactice Metode de predare/învățare
1.	Economia ca formă a activității umane.	Problematizarea, explicarea, conversația euristică, lectură ghidată, braistorming, studiu de caz.
2.	Relațiile de proprietate în economia de piață.	Problematizarea, lectură individuală, harta conceptuală, STAD (metoda învățării pe grupe mici).

3.	Banii și instituțiile financiare.	Mini-prelegerea, braistormingul, demonstrația cu ajutorul imaginilor, pâzna de păianjen, situația-problemă, investigație.
4.	Utilizarea factorilor de producție. Costul.	Studiu de caz, metoda predării-învățării reciproce, lanțurile cognitive, situația problemă.
5.	Bunurile economice și utilitatea economică	Explicația, lectură ghidată, tehnica LOTUS, situația-problemă.
6.	Piața. Mecanismul funcționării ei	Mini-prelegerea, demonstrația grafică, exerciții, studiu de caz, explozia stelară, investigația de grup.
7.	Comportamentul producătorului în condiții de concurență	Conversația euristică, învățarea prin descoperire, harta conceptuală.
8.	Mecanismul de funcționare al pieții monetare	Discuția didactică, proiectul, învățarea prin descoperire, dezbateră/demonstrarea prin argumentare, studiul de caz.
9.	Mecanismul de funcționare al pieții financiare	Mini-prelegerea, lectură ghidată, STAD(metoda învățării pe grupe mici), diagrama VENN.
10.	Piața forței de muncă	Problematizarea, găsește pe cineva care, discuție ghidată, lectură individuală, gândește-perechi-prezintă, studiu de caz.
11.	Profitul	Discuția didactică, problematizarea, studiu de caz, gândirea critică, portofoliul
12.	Indicatorii macroeconomici	Demonstrația teoretică, explicația, problematizarea, studiu de caz.
13.	Instabilitatea macroeconomică și fluctuațiile ciclice	Mini-prelegerea, lectură în perechi/rezumat în perechi, demonstrația grafică, metoda comparației, revizuirea termenilor cheie, posterul, investigație.
14.	Ocuparea și șomajul	Problematizarea, învățare prin descoperire, braistor-ming, studiu de caz, hartă conceptuală, investigație.
15.	Inflația. Curba Phillips	Problematizarea, învățare prin descoperire, braistor-ming, studiu de caz, hartă conceptuală, investigație.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea reprezintă un proces complex de comparare a rezultatelor activității instructiv-educative cu obiectivele planificate (evaluarea calității), cu resursele utilizate (evaluarea eficienței) sau cu rezultatele anterioare (evaluarea progresului).

Evaluarea profesorului va constitui actul didactic complex, integrat întregului proces de învățământ, ce va asigura evidențierea cantității cunoștințelor dobândite și valoarea (nivelul, performanțele și eficiența) acestora la un moment dat – în mod curent, periodic și final.

Pentru elev evaluarea este mijlocul prin care el este perceput de profesor și cum îi apreciază această pregătirea (însă nu întotdeauna evaluarea profesorului coincide cu autoevaluarea făcută de elev propriei sale pregătiri).

Evaluarea implică trei componente interdependente:

- *Controlul* (verificarea) constituie componenta evaluării de constatare de către profesor a volumului și a calității cunoștințelor teoretice și practice dobândite de elev;
- *Aprecierea* constituie componenta evaluării care asigură estimarea (evidențierea) valorii, a nivelului și a performanțelor, competențelor dobândite de elev;
- *Notarea* constituie componenta evaluării care realizează măsurarea și validarea rezultatelor pregătirii elevului în urma controlului și aprecierii, care se realizează prin anumite semne (coduri și simboluri) convenționale, denumite note.

Pentru a fi sigur că aprecierile formulate la sfârșitul unei activități sunt cât mai aproape de realitate, se utilizează o varietate de tehnici sau metode, acestea completându-se reciproc. Procesul de predare/învățare/evaluare cuprinde:

- *Evaluarea inițială*, realizată la începutul procesului de predare/învățare/evaluare;
- *Evaluarea continuă* sau evaluarea verbală realizată în timpul procesului de predare/învățare/evaluare utilizând diverse metode, strategii didactice;
- *Evaluare formativă*, desfășurarea rezultatelor și abilităților, revenirea asupra celor învățate pentru a le corecta și a facilita trecerea spre o altă etapă, este orientată spre un ajutor imediat și încearcă să corecteze competențele elevului (inclusiv nevoile, interesele) cu caracteristicile conținuturilor de învățat. Se va desfășura cu regularitate sub forma unor teste ce vor include fișe de lucru, exerciții, prezentări grafice și va fi utilizată cu scopul de a recapitula și sistematiza cunoștințele obținute;
- *Evaluarea sumativă*, indică nivelul la care a ajuns un anumit elev la sfârșitul cursului dat, aceasta se produce „la termen”, fiind o evaluare finală, și se bazează pe informații obținute în urma unui examen, ce va conține diverși tipuri de itemi din conținuturile cursului;
- *Evaluarea lucrului individual al elevului ghidat de profesor*, ca o componentă novice, dar la fel de importantă a procesului de evaluare, presupune accesul la

componentele de studiu individual asistat de profesor. Evaluarea se va desfășoară sub două forme: evaluarea continuă și evaluarea finală a portofoliului, ca element ce implică activ elevul în crearea, colectarea și selectarea produselor care satisfac scopul acestuia. Astfel, evaluarea continuă, este desfășurată în permanență, progresiv, în timp ce elevii studiază anumite unități de conținut, iar cea finală este efectuată la sfârșitul unității de curs.

№	Produsele pentru măsurarea competenței	Criteriile de evaluare a produselor
1.	Exercițiu rezolvat	<ul style="list-style-type: none"> - Înțelegerea enunțului exercițiului. - Corectitudinea formulării ipotezelor. - Corectitudinea raționamentelor. - Corectitudinea testării ipotezelor. - Corectitudinea strategiei rezolutive. - Corectitudinea rezultatelor. - Modul de prezentare a rezultatelor. - Modul de interpretare a rezultatelor.
2.	Studiu de caz rezolvat	<ul style="list-style-type: none"> - Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. - Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora. - Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat. - Utilizarea adecvată a terminologiei în cauză. - Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz. - Punerea în evidență a subiectului, problematicii și formularea. - Capacitatea de analiză și de sinteză a documentelor, adaptarea conținutului. - Originalitatea studiului, a formulării și a realizării. - Personalizarea (să nu fie lucruri copiate). - Aprecierea critică, judecată personală a elevului.
3.	Raportul	<ul style="list-style-type: none"> - Respectarea structurii (pagină de titlu, cuprins, conținut, concluzii) - Conținut logic. - Exprimare corectă în limbaj economic dar și gramatical. - Aprecierea critică, judecată personală a elevului.
4.	Problema rezolvată	<ul style="list-style-type: none"> - Înțelegerea problemei. - Documentarea în vederea identificării informațiilor necesare în rezolvarea problemei. - Formularea și testarea ipotezelor.

		<ul style="list-style-type: none"> - Stabilirea strategiei rezolutive. - Prezentarea și concluzionarea rezultatelor.
5.	Reprezentarea grafică	<ul style="list-style-type: none"> - Corespunderea reprezentării grafice cu conținutul problemei. - Utilizarea și aranjarea corectă a elementelor reprezentării grafice. - Respectarea scării numerice. - Formularea corectă a notei informative. - Apreciere estetică.
6.	Chestionar(pentru cercetarea de piață)	<ul style="list-style-type: none"> - Identificarea problemei. - Formularea scopului cercetării. - Respectarea structurii chestionarului. - Formularea corectă a obiectivelor și ipotezelor. - Selectarea surselor de informare. - Determinarea eșantionului. - Utilizarea corectă a tipurilor de întrebări necesare pentru colectarea datelor. - Exprimarea corectă în limbajul economic și gramatical.
7.	Posterul	<ul style="list-style-type: none"> - Respectarea structurii logice - Corespunderea conținutului cu tema repartizată - Combinare de reprezentări: scheme, text, îmbinări cuvinte/imagini/alte semne. - Claritatea conținutului(poate fi citit fără explicațiile autorului). - Exprimare corectă a termenilor economici în limba română. - Originalitate. - Utilizarea eficientă a spațiului. - Creativitatea.
8.	Investigația	<ul style="list-style-type: none"> - Definirea și înțelegerea problemei investigate. - Folosirea diverselor procedee pentru obținerea datelor necesare. - Colectarea și organizarea datelor obținute. Formularea și verificarea ipotezei cu privire la problema luată în studiu. - Alegerea și descrierea metodelor folosite pentru investigație. - Prezentarea metodelor de cercetare/laborator în ordinea în care au fost utilizate. - Comentariul comparativ al surselor de documentare. - Descrierea observațiilor. - Interpretarea personala a rezultatelor cercetării;

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

Cerințe față de sălile de curs	
Pentru orele teoretice	Sală de curs, tablă, cretă, foi A ₄ ; video-proiector, ecran, laptop, conexiune internet, manuale de economie.
Pentru orele de lecții practice	Sală de curs, manuale de economie, calculatoare de buzunar, foi A ₄ , rigle, creioane simple.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Vor fi indicate doar resursele didactice ce sunt puse la dispoziția elevilor de către instituția de învățământ, ce pot fi procurate sau accesate de către elevi.

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	Cojuhari A. "Bazele teoriei economice", Chișinău 1993.	Biblioteca CEEE	12
2.	M. Coșea "Economie: manual pentru liceu", București 1993.	Biblioteca CEEE	200
3.	Moldovanu D. „Economia politică”, Chișinău 2001.	Biblioteca CEEE	12
4.	Moldovanu D. „Doctrinile economice”, Chișinău 2003.	Biblioteca CEEE	10
5.	Umanet V. "Economie: Manual", Chișinău 1993.	Biblioteca CEEE	200
6.	Umanet V. "Economie politică", Chișinău 2001.	Biblioteca CEEE	10
7.	Zbârciog V. "Mocroeconomie aplicată", Chișinău 2001.	Biblioteca CEEE	15
8.	Gavrilă I. "Economie: Manual pentru clasa IX", București 2003.	Biblioteca CEEE	4
9.	Gavrilă I. "Economie: Aplicații, Teste, Probleme. Răspunsuri", București 2003.	Biblioteca CEEE	1
10.	Oprescu Gh. "Microeconomie. Macroeconomie." București 2001.	Biblioteca CEEE	3
11.	Stancu S. "Mocroeconomie: teorie și teste-grilă.", București 2002.	Biblioteca CEEE	3
12.	Roșca P. "Economie generală", Chișinău 199.	Biblioteca CEEE	3

13.	Băcescu M. " Macroeconomie și politici macroeconomice", București 1998.	Biblioteca CEEE	2
14.	Constantin Enachi"Economie Politică, vol. I, vol. II"; ediția aIV-a, Editura Fundației România de mâine, București 2007.	Cabinetul de Economie și management/ 308/CEEE	1
15.	Niță Dobrotă "Economie politică", Editura Economică, București 1997.	Cabinetul de Economie și management/ 308/CEEE	1
16.	Niță Dobrotă "Economie politică. Aplicații", Editura Economică, București 1997.	Cabinetul de Economie și management/ 308/CEEE	1
17.	Natalia Coșelev"Teste, probleme, studii la Economia Politică", Tipografia ASEM, Chișinău 2005.	Cabinetul de Economie și management/ 308/CEEE	1